

PRESSITEADE nr 207/23

Luxembourg, 21. detsember 2023

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-261/22 | GN (Lapse parimatel huvidel põhinev keeldumise alus)

Euroopa vahistamismäärus: tagaotsitava üleandmisest ei või keelduda üksnes põhjusel, et ta on väikelaste ema

Üleandmisest võib keelduda vaid juhul, kui vahistamismääruse teinud liikmesriigis on süsteemsed või üldised puudused ning kui on oht, et rikutakse asjaomaste isikute põhiõigusi

Kohus ei või keelduda Euroopa vahistamismääruse (edaspidi „EVM“) täitmisest üksnes põhjusel, et tagaotsitav on temaga koos elavate väikelaste ema. Samas võib see kohus erandkorras keelduda selle isiku üleandmisest, kui on täidetud kaks tingimust: esiteks on süsteemsete või üldiste puuduste tõttu seoses väikelaste emade kinnipidamistingimustega ja nende laste eest hoolitsemise tingimustega EMA teinud liikmesriigis tegelik oht, et rikutakse ema põhiõigust tema era- ja pereelu austamisele ning tema laste parimaid huve, ning teiseks peab olema piisavalt alust arvata, et asjaomaste isikute isiklikku olukorda arvestades ähvardab neid selliste tingimuste tõttu see oht.

Ühele naisele mõisteti Belgias tagaselja viieaastane vangistus inimkaubandusele ja ebaseaduslikule sisserändele kaasaaitamise eest. Belgia kohus tegi selle karistuse täideviimiseks tema suhtes EVMi. Mõni kuu hiljem vahistati see naine Bolognas (Itaalia). Vahistamise ajal oli ta rase ning oli koos oma peaaegu kolmeaastase pojaga.

EVMi täitev Itaalia kohus ei saanud Belgia kohtult teavet alaealiste lastega koos elavatele emadele mõistetud karistuste täideviimise korra kohta Belgias. Ta keeldus isiku üleandmisest.

Itaalia kassatsioonikohus, kes käesolevat kohtuasja lahendab, küsis Euroopa Kohtult, kas ja millistel tingimustel võib Itaalia kohus keelduda EVMi täitmisest sellisel juhul, mida ei ole EVMi käsitlevas raamotsuses EVMi täitmata jätmise aluste hulgas¹ nimetatud.

Euroopa Kohus vastas, et kohus **ei või keelduda EVMi täitmisest üksnes põhjusel, et tagaotsitav on temaga koos elavate väikelaste ema**. Arvestades liikmesriikidevahelise vastastikuse usalduse põhimõtet, kehtib nimelt eeldus, et nende laste ema kinnipidamistingimused EVMi teinud liikmesriigis on kohandatud sellisele olukorrale.

Asjaomase isiku **üleandmisest võib erandkorras siiski keelduda, kui on andmeid, mis võimaldavad tõendada:**

- et süsteemsete või üldiste puuduste tõttu seoses väikelaste emade kinnipidamistingimustega ja nende laste eest hoolitsemise tingimustega EVMi teinud liikmesriigis **on tegelik oht, et rikutakse ema põhiõigust tema era- ja pereelu austamisele** ning tema laste parimaid huve, ja

- on piisavalt alust arvata, et asjaomaste isikute isiklikku olukorda arvestades ähvardab neid selliste

tingimuste tõttu see oht.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriikide kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teistele liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) ja kokkuvõte, juhul kui see koostatakse, on CURIA veebisaidil alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005.

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)“ kaudu ☎ (+32) 2 2964106.

Hoiame ühendust!

¹ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta [raamotsus 2002/584/JSK](#) Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta, mida on muudetud nõukogu 26. veebruari 2009. aasta raamotsusega 2009/299/JSK.